

WARM UP: Teacher's choice

Normal questions

- Prázdniny: holiday, summer break
- Co jsi dělal o prázdninách? Nevím.
 - o Jel jsem na hory. Nahoru = up
 - o Pracovala jsem. Kde? V Oslo. < V Oslu < in a donkey
 - o Kde? Co jste dělala?
 - o Byla jsem v armádě.
- To je porod...
- Co znamená „pronájem“? Flat for rent.
 - o Jaký bazén?
- To bolí!
- Dejte se dohromady!

Medical questions: ANO/NE

- **Bolí tě/vás** hlava? Ne.
- Bolí vás břicho? Ne.
- Bolí vás zub? Ne.
- Bolí vás UCHO? Ne.
- Bolí vás ruka? Ne.
- Bolí vás koleno? Ne.
- Bolí vás **krk**? Ne.
- Bolí vás **v krku**?
-
- Máte teplotu? Ne.
- Máte alergii na pyl? Ne.
- Máte horečku? Ne.
- Bolí to **tady**? Kde tady?
- Máte migrénu? Ne.
- Máte zlomenou nohu?
- Máte rýmu? Ne.
- Máte depresi? Ne.
 - o Máte represi? Ano. Pořád = always
- **Je ti/VÁM** špatně? Ne.
- Je vám dobře? Ano.

Co vás **bolí**?

1. REVISION

- Revise the conversation between the doctor and the patient: Workbook - page 105/ex. 31 + 32.

► 31. Václav je u doktora. Doplňte do dialogu výrazy z tabulky. 77/134

bolí mě hlava	léká	kon	bolí vás v krku	ústa
Co vás bolí?	angínu	antibiotika	otevřít	dolu

(Handwritten numbers 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 are placed above the corresponding words in the table.)

Doktor: Dobrý den. 1. Co vás bolí?

Václav: Dobrý den, pane doktore, 2. a je mi špatně.

Doktor: A máte 3. ?

Václav: Ano, mám 38,8.

Doktor: Aha. A 4. ?

Václav: Ano, bolí mě v krku už tři dny.

Doktor: Otevřete prosím 5.

Václav: Au, to bolí!

Doktor: Máte 6. Musíte brát 7. jednou za osm hodin. Tady je recept.

Václav: Ale ne, to je směla! Chtěl jsem jet na hory. A kde je tady 8. ?

Doktor: Lékárna je tady dole. Tady máte recept.

Václav: Dobře, děkuju.

Doktor: Prosím. Musíte hodně pít a 9. A za týden přijďte na 10.

Otevřete: ústa, oči; obchody, dveře (door), ledničku, knihu...

- (Self-study): Revise personal pronouns in dative/accusative: [LINK](#)

2. CONVERSATION: Jak se objednat k lékaři? (How to book an appointment with a doctor.)

Ona je bílá... má bílou kůži

- Watch the video: [LINK](#)
- Put the sentences from the dialogue in the correct order: [LINK](#)
- Work in groups: Create a dialogue between the patient and the nurse - book an appointment with a doctor.

- Inspiration for your dialogues:

5. Dělejte dialogy.

- 1) Vy: Dobrý den, tady (řekněte jméno). Můžu se objednat na prohlídku?
 Sestra: Tak moment. Máme volno 14. dopoledne v 10:30 nebo 16. odpoledne ve 14:30.
 Vy: Hm, tak (vyberte datum a čas).
 Sestra: Píšu si, (zopakujte datum a čas).
- 2) Vy: Dobrý den, tady (řekněte jméno). Můžu se objednat na prohlídku?
 Sestra: Tak moment. Máme volno 19. dopoledne v 9:30 nebo 22. odpoledne v 15:00.
 Vy: Hm, tak (vyberte datum a čas).
 Sestra: Píšu si, (zopakujte datum a čas).
- 3) Vy: Dobrý den, tady (řekněte jméno). Můžu se objednat na prohlídku?
 Sestra: Tak moment. Máme volno 24. dopoledne v 10:00 nebo 31. odpoledne v 16:00.
 Vy: Hm, tak (vyberte datum a čas).
 Sestra: Píšu si, (zopakujte datum a čas).

Lepší = better

Hypochondr

Chronický pacient

Důchodce: senior

3. GRAMMAR: Prepositions pro - za - na

FOR

Prepozice (předložky) pro, za, na. The prepositions pro, za, na

The accusative is used after the highlighted prepositions pro, za and na in the text. Compare their use and complete the examples in the text:

pro + people: nosní kapky
 za + money: sirup
 na + for what (= for what purpose): lék

Also notice that the prepositions za and na are, among other things, used in connection with time:

Musíte ten lék brát třikrát za den. You have to take the medicine three times a day.
 Za jak dlouho přijedeš? How long till you get here? – Za hodinu. An hour.
 Na jak dlouho přijedeš? How long are you coming for? – Na dva týdny. For two weeks.
 For more about time expressions with prepositions, see p. 214.

- Learn new prepositions: Textbook: page 79/grey box:

PRO + people (for): nosní kapky pro syna, kniha pro maminku, guláš pro dědečka

ZA + money (for): sirup za 50 korun, pizza za 120 korun, nový počítač za 10 000 korun

ZA + time ("in"): Budu tam za 5 minut. (= in 5 minutes)

NA + for what/what purpose: lék na alergii, šampon na vlasy, krém na ruce

NA + time (for): Budu tam na 5 minut. (= for 5 minutes)

Jedu do Berlína na + semestr, víkend, celý týden...

Remember: NA + directions (KAM?): Jdu na univerzitu. Jdu na procházku. Jedu na dovolenou.

Verb + NA: Dívám se na televizi. Čekám na kamaráda.

- Practice: Textbook: page 79/ex. 7.

7. Doplňte prepozice *pro*, *za* nebo *na*.

1. Máte nějaký kvalitní krém opalování?	2. Potřebuju nějaké vitamíny dceru.
2. Chtěl bych ty oční kapky 250 korun.	3. Chtěla bych nějaký čaj spaní.
3. Musíte brát antibiotika dvakrát den.	4. co je ten lék? - rýmu.

Lekce 9 • Český krok za krokem 1 79

- Practice: Workbook: page 109/ex. 50 + 51.

50. Co můžete říkat nebo slyšet v lékárně? Doplňte prepozice *pro*, *na* nebo *za*.

- Kupuju léky *pro* syna a dceru *za* 130 korun.
- Musím brát Paralen dvakrát *za* den.
- Chcete ty oční kapky *za* 20 korun?
- Máte nějaký lék *na* kašel? Ano, máme Mucosolvan *za* 120 korun.
- Můžeš koupit nějaký šampon *na* vlasy?
- Chci koupit nějaký obvaz *pro* babičku.
- Máte nějaký krém *na* ruce?
- Musím koupit antibiotika *pro* dceru a nosní kapky *pro* manželku.
- Včera jsem koupil vitamín C *za* 200 korun.
- Anna musí brát antibiotika třikrát *za* den.
- Chtěl bych ty nosní kapky *za* 90 korun.
- Mám recept *na* oční kapky *pro* maminku.
- Chtěla bych ten krém *na* opalování *za* 200 korun.
- Potřebuju nějaké vitamíny *pro* děti.
- Máte nějaký čaj *na* spaní? - Ano, máme jeden *za* 70 korun.
- na* tento lék musíte mít recept.

PAUZA? Do 11.45

- Online practice (self-study): [LINK](#)

4. TOPIC: V lékárně (at the pharmacy)

Co můžete koupit v lékárně?

- Krém
 - Jaký krém?
 - Krém na opalování
 - Krém na rty (lips)

- o Krém na ruce
- o Krém na krk
- o Krém na nos
- o Krém na břicho (pro těhotné: pregnant)
- o Krém na oči: speciální krém
- o Krém na obličej
- o Krém na kůži / pleť (facial skin) = pleťový krém
- Léky
 - o Ibuprofen = ibalgin.
 - o Paralen
 - o Mucosolvan
- Sirup
- Antibiotika: na předpis / recept
- Kapky
 - o Oční kapky
 - o Nosní kapky
- Náplast
- Obvaz: bandage
- Vitamíny
- Antidepresiva
- Maska
- Rouška: face mask
- Make up
- Test
 - o Na covid
 - o Těhotenský test (pregnancy test)
- Kondomy
- Pilulky: antikoncepce: jen na předpis

- Learn new vocabulary: Textbook - page 79/ex. 3 - Co je to?
- Listen to the dialogue and fill in the gaps + observe the prepositions you have learned: Textbook - page 79/ex. 5 + 6. [AUDIO LINK](#)

CD1: 82

▶ 5. Alena Weinerová je v lékárně. Poslouchejte a odpovězte na otázky.

1. Jaké léky kupuje? 2. Kolik stojí celý nákup? 3. Jak Alena platí – hotově, nebo kartou?

CD1: 82

▶ 6. Doplňte text. Pak kontrolujte poslechem.

Alena: Prosím vás, potřebuju nějaký lék na kašel. Musím mít recept?
 Lékárník: Ne, nemusíte. Jaký lék chcete? Máme tady tablety za 116 korun a 1. SIRUP za 67 korun.
 Alena: Tak ten sirup.
 Lékárník: Takže tady je. Bere se třikrát denně.
 Alena: Dobře. A pak potřebuju nějaké 2. OČNÍ KAPKY pro vnuka.
 Lékárník: Jak je starý?
 Alena: Je mu 8 let.
 Lékárník: Aha. Tak tady jsou. Používají se 3. DVA KRAJE za den podle návodu.
 Alena: Tak to je všechno, děkuju.
 Lékárník: A je to 4. 155 korun.
 Alena: Můžu platit 5. KARTOU ?
 Lékárník: Určitě, můžete. Zadejte PIN a zmáčkněte OK.

POZOR:
 Používají se ...krát za den podle návodu.
 Take the medication ...times a day according to the instructions.
 For more about the reflexive passive, see p. 188.

5. MEDICAL CZECH: Symptoms of diseases

- Go over the phrases you learned and listen: TM UNIT 4, pages 32-33 (CD 1/8 [LINK](#))

Jaké máte potíže?	What kind of medical problem do you have?	Mám velkou žízeň.	I am very thirsty.
Máte nějaké další potíže?	Do you have any other medical problems?	Je mi na zvracení.	I feel like vomiting.
Jste unavený?	Are you tired?	Mám závratě.	I am dizzy.
Máte teplotu?	Do you have a temperature?	Motá se mi hlava.	My head is spinning.
Motá se vám hlava?	Do you feel dizzy? (Is your head spinning?)	Jsem malátný/á.	I feel weary.
Bolí vás hlava?	Do you have headaches?	Tady mě bolí.	It hurts here.
Slyšíte dobře?	Can you hear well?	Mám bolesti hlavy.	I have a headache.
Vidíte dobře?	Can you see well?	Bolí mě břicho.	I have a pain in my abdomen.
Máte chuť k jídlu?	Do you have a good appetite?	Mám zácpu.	I am constipated.
Hubnete?	Are you losing weight?	Mám průjem.	I have diarrhoea.
Zvracíte?	Have you vomited?	Nemůžu zvednout ruce.	I can't raise my hands.
Je vám nevolno?	Are you nauseated?	Nemůžu se postavit na nohy.	I can't stand on my feet.
Máte pravidelnou stolicí?	Do you have regular bowel movements?	Brní mě ruka.	I feel pins and needles in my arm.
Máte průjem nebo zácpu?	Do you have diarrhoea or constipation?	Zlobí mě páteř.	I have troubles with my back.
Potíte se?	Do you sweat?	Bolí mě celé tělo.	My whole body hurts.
Bolí vás něco?	Do you have any pain?	Buší mi srdce.	My heart is pounding.
Je mi špatně.	I feel bad.	Mám teplotu.	I have a temperature.
Necítím se dobře.	I don't feel very well.	Je mi horko.	I am hot.
Je mi nevolno.	I feel sick.	Je mi zima.	I am cold.
Zvedá se mi žaludek.	I have an upset stomach.	Mám zimnici.	I have a chill.
Kašlu, kýčám a smrkám.	I cough, sneeze and blow my nose.	Mám třesavku.	I am shivering.
Chce se mi spát.	I feel sleepy.	Potím se.	I sweat a lot.
Jsem slabý/á.	I feel weak.	Mám strach.	I am scared.
Jsem unavený/á.	I feel tired.	Nevidím vás.	I can't see you.
Nemůžu spát.	I can't sleep.	Neslyším vás.	I can't hear you.
Nemám chuť k jídlu.	I don't feel like eating.		
Nemám hlad.	I am not hungry.		
Nemůžu polykat.	I can't swallow.		

· PŘÍZNAKY (SYMPTOMY)

- Jsem + adjective: I am...
- Je mi + adverb: I feel
- Verb + MI: various meaning
- Ne/mám + acc: I have...
- Ne/můžu + infinitiv: I can't...
- Verbs:

- Jsem** + adjective: I am... < **jste**?
 - Jsem slabý / slabá.
 - Jsem malátný...
 - Jsem unavený.
- Je **mi** + adverb: I feel < Je **VÁM**...?
 - Je mi na zvracení.
 - Je mi zima.
 - Je mi horko.
 - Je mi špatně.
 - Je mi nevolno...
- Verb + **MI**: various meaning <
 - Zvedá se **mi** žaludek. < Zvedá se **VÁM** žaludek?
 - Buší **mi** srdce. < Buší **VÁM** srdce?
 -
- Ne/mám + acc: I have... **MÁTE**...??
 - Mám třesavku.
 - Mám bolesti hlavy.
 - Mám hlad.
 - Mám zimnici.
 - Mám teplotu. 37–38°
 - Mám horečku. 38°+
 - Mám depresi.
 - Nemám chuť k jídlu.

- i. Mám závratě.
 - j. Mám průjem.
 - k. Mám zácpu. Na Mendlově náměstí je zácpa.
 - l. Mám kašel...
5. Ne/můžu + infinitiv: I can/t... < můžete...?
- a. Nemůžu se postavit na nohy.
 - b. Nemůžu zvednout ruce.
 - c. Nemůžu polykat.
 - d. Nemůžu spát.
6. Verbs:
- a. Zvracím. < Zvracíte?
 - b. Potím se. < Potíte se?
 - c. Slyším špatně. < Slyšíte dobře?
 - d. Necítím se dobře? < Cítíte se dobře? Jak se cítíte?
7. Bolí mě... < _____?

Menza × masna

- Listen to the dialogue and fill in the missing words: TM page 36/ex. 9 (CD 1/7 [LINK](#))
- Answer the questions:

a) *Jaké potíže má pacientka?*

b) *Jakou má teplotu?*

c) *Co vyšetří lékař?*

d) *Co musí pacientka dělat?*

- Work in groups: Talking medicine, page 35/ex. 6: Describe how you feel when...
- Complete the handout

TALKING MEDICINE: UNIT 4

1. Fill in the gaps. Use the given words. Do not change their forms.

1) *hubnu - potím - kýchám - nemám*

- Mám rýmu, smrkám a _____.
- _____ chuť k jídlu.
- _____ se moc, protože mám horečku.
- V lednu jsem měl 93 kilo, teď mám 85 kilo - _____.

2) *polykat - postavit - zvednout - spát*

- Jsem chronicky unavený, chce se mi _____.
- Mám angínu, proto nemůžu _____.
- Nemůžu se _____ na nohy.
- Nemůžu _____ ruce.

3) *Kašlete - Zvracíte - Máte - Kýcháte - Hubnete*

- _____ průjem? - Ano, chodím na velkou velmi často.
- _____? - Ano, vždycky po jídle.
- _____? - Ano, 10 kilo za tři měsíce.
- _____? - Ano, ale beru na to nějaké léky.
- _____? - Ano, hlavně na jaře, protože mám alergii.

4) *Zvedá - Chce - Motá - Brní - Motá*

- _____ mě ruka, hlavně tady, kde je brňavka (*ulnar nerve*).
- _____ se vám hlava? - Ano, hlavně ráno, když vstávám.
- _____ se mi spát, pořád jsem moc unavený.
- _____ se mi žaludek.
- _____ se mi hlava.

2. Match questions with answers

1. Máte chuť k jídlu?	A. Ano, 38,21°.
2. Máte teplotu?	B. Ano, je mi na zvracení.
3. Máte pravidelnou stolici?	C. Ano, za tři měsíce 6 kilo dolů.
4. Hubnete?	D. Ano, chce se mi spát.
5. Je vám nevolno?	E. Prosím, co jste říkal?
6. Jste unavený?	F. Ne, nechci nic jíst.
7. Slyšíte dobře?	G. Ne, skoro nemůžu číst nebo se dívat na televizi.
8. Vidíte dobře?	H. Ne, chodím na záchod velmi často.